

Duże zmiany w BDOT10k – obowiązkowo do 31 grudnia 2023 r.

Kolejny ważny krok, ale...

Uproszczenie struktury danych, które było jednym z głównych założeń nowelizacji, nie zwalnia podmiotów wykonujących aktualizację BDOT10k z dużego nakładu pracy oraz wnikliwej analizy obowiązującego rozporządzenia.

Karolina Turlewicz

5 sierpnia 2021 r. weszło w życie nowe rozporządzenie ministra rozwoju, pracy i technologii w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz bazy danych obiektów ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych. Publikacja przepisów ws. BDOT10k i BDOO należy do najważniejszych zmian legislacyjnych ub.r. (obok nowelizacji m.in. rozporządzeń ws. EGIB, EMUJA GESUT, BDOT500 i mapy zasadniczej, a także PRG). Nowy akt wykonawczy zastąpił poprzedni, obowiązujący przez niemal 10 lat. Po uwolnieniu danych w lipcu 2020 r. jest to kolejny ważny

krok dla wszystkich korzystających z nich w swojej pracy. Główne założenia zmian w BDOT10k to m.in. uproszczenie struktury danych, ułatwienie aktualizacji bazy oraz zwiększenie możliwości wykorzystania. Data wejścia w życie omawianej regulacji rozpoczęła okres przejściowy, który ma trwać do 31 grudnia 2023 r. Tego dnia mija czas na dostosowanie danych do nowej struktury. Zapis ten dotyczy zbiorów utworzonych i prowadzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia dla BDOT10k oraz BDOO.

• Mniej obiektów i atrybutów

Najistotniejsze zmiany były już szeroko omawiane zaraz po publikacji rozporządzenia. Należy do nich m.in. wpro-

wadzenie nowej kategorii obiektów – rzeźby terenu przechowywanej do tej pory w strukturze KARTO. Równie istotna jest modyfikacja dotycząca tworzenia map topograficznych oraz ogólnogeograficznych. Od tej pory mają być one prowadzone wyłącznie w postaci cyfrowej. Inną zauważalną zmianą jest usunięcie klas obiektów, takich jak: budowle cmentarne czy inne kompleksy użytkowania terenu. Dodano z kolei nową klasę reprezentującą poligon wojskowy oraz klasę obiektów związanych z rzeźbą terenu, do której należy linia wysokościowa oraz punkt wysokościowy. Oprócz tego zredukowano liczbę obiektów z 428 do 273 oraz zmniejszono liczbę atrybutów. Główną przesłanką podjęcia tego kroku było usunięcie tych

Obiekty klasy BUBD według starego (z lewej) i nowego rozporządzenia w programie PolaMap – WODGiK, moduł BDOT10k

```

<complexType name="OT_BUBD_AType">
  <complexContent>
    <extension base="ot:OT_BudynkiBudowleIUrzadzeniaType">
      <sequence>
        <element name="kodKst" type="string" minOccurs="0" maxOccurs="1"/>
        <element name="funkcjaOgolnaBudynku" type="ot:OT_FunOgolnaBudynkuType" minOccurs="0" maxOccurs="1"/>
        <element name="funkcjaSzczegolowaBudynku" type="ot:OT_FunSzczegolowaBudynkuType" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"/>
        <element name="przewazajacaFunkcjaBudynku" type="ot:OT_FunSzczegolowaBudynkuType" minOccurs="0" maxOccurs="1"/>
        <element name="liczbaKondygnacji" type="integer" minOccurs="0" maxOccurs="1"/>
        <element name="nazwa" type="string" minOccurs="0" maxOccurs="1"/>
        <element name="identyfikatorEGiB" type="string" minOccurs="0" maxOccurs="unbounded"/>
        <element name="geometria" type="gml:SurfacePropertyType"/>
      </sequence>
    </extension>
  </complexContent>
</complexType>

```

Fragment nowego schematu aplikacyjnego obejmujący strukturę klasy BUBD. Obok tabela z listą atrybutów obligatoryjnych

klas oraz atrybutów, które mają niewielkie znaczenie informacyjne oraz dla których brak jest możliwości pozyskania wiarygodnych źródeł aktualizacji danych.

• Nowy schemat danych

Powyżej wymienione zostały tylko wybrane zmiany – od razu widoczne po zapoznaniu się z rozporządzeniem. Więcej modyfikacji zidentyfikować można po przeanalizowaniu nowego schematu danych, który publikowany jest w repozytorium interoperacyjności (do pobrania również na stronie GUGiK). Dzięki temu WODGiK-i podjęły już próbę dostosowania danych do obowiązującego aktu prawnego. Na stronie mapy.pomorskie.eu można pobrać dane testowe dla wszystkich powiatów województwa pomorskiego, opracowane w ramach działań własnych WODGiK Gdańsk. Dzięki temu zarówno podmioty wykonujące aktualizację BDOT10k, jak i użytkownicy korzystający z tych zbiorów mogą porównać aktualne dane z dostosowanymi do nowego schematu. Podczas listopadowego webinarium skierowanego do WODGiK-ów oraz urzędów marszałkowskich pierwszą wersję oprogramowania do zarządzania danymi w nowej strukturze zaprezentowała firma GIAP.

Autorka niniejszego artykułu wykonała porównanie wybranych obiektów BDOT10k zgodnych z dotychczasowym rozporządzeniem oraz danych po konwersji testowej, którą przeprowadził WODGiK Gdańsk. Dane prezentowane są w programie PolaMap – WODGiK, moduł BDOT10k. Rozpatrujemy obiekty z klasy BUBD_a – budynek (rys. na s. obok) oraz SKJZ_1 – jezdnia. Uproszczenie danych według nowego schematu widać m.in. w zmianie liczby atrybutów. Przekonwertowane dane zawierają mniej atrybutów – zwłaszcza atrybutów ogólnych obiektów topograficznych, z których część do tej pory zawierała odniesienie do wykazów. W „nowych” danych nie znajdziemy odniesienia do tabeli idiip, x_cyklzyca czy innych tabel opisanych w dalszej części. Niektóre odniesienia zostały zupełnie usunięte, a niektóre zastąpione odpowiednimi atrybutami bezpośrednio w danej klasie obiektu, jak np. nazwy ulic w klasie SKJZ_1 do tej pory przechowywane w oddzielnym wykazie ot_ulica.

Klasa: OT_BUBD_A	
Atrybut:	funkcjaOgolnaBudynku
Ograniczenie:	Atrybut obligatoryjny dla bazy BDOT10k.
Atrybut:	funkcjaSzczegolowaBudynku
Ograniczenie:	Atrybut obligatoryjny dla bazy BDOT10k.
Atrybut:	liczbaKondygnacji
Ograniczenie:	Atrybut obligatoryjny dla bazy BDOT10k.
Atrybut:	funkcjaSzczegolowaBudynkuPrzewazajaca
Ograniczenie:	Atrybut obligatoryjny dla bazy BDOT10k.

• Uproszczenie struktury

Wprowadzenie nowego rozporządzenia miało na celu uproszczenie struktury danych, a w konsekwencji ułatwienie ich aktualizacji. Uproszczenie dotyczy głównie rezygnacji z wykazów – stanowiących obok klas geometrycznych część BDOT10k w postaci tabel pozbawionych geometrii. Klasy, w których zaszły wyrażone zmiany, to SKJZ oraz SKDR – droga (pozbawiono je wzajemnej referencji). Dużym uproszczeniem było również usunięcie w tych klasach odniesienia do wykazu ot_szlakdrogowy, które do tej pory bywało problematyczne w aktualizacji. Analogiczne modyfikacje zaszły w wielu innych klasach, które dotychczas posiadały powiązania do takich wykazów, jak np. ot_ciek w przypadku sieci wodnej czy ot_linia kolejowa w przypadku wybranych klas sieci komunikacyjnej.

Nowe rozporządzenie modyfikuje również sposób przechowywania referencji do obiektów z innych rejestrów. Dane dostosowane do nowego schematu w tabeli bt_referencjadoobektu przechowują referencję tylko do GESUT oraz BDOT500. To mniejsza liczba rejestrów w porównaniu z poprzednim rozporządzeniem, które nakazywało przechowywanie odniesień również do EGIB, PRG, PRNG oraz EMUiA. Przykładem zmiany może być klasa BUBD, w której do tej pory referencja do EGIB oraz BDOT500 była przechowywana w tabeli bt_referencjadoobektu. Zgodnie z nowym schematem UML referencja do EGIB została przypisana jako jeden z atrybutów: identyfikatorEGiB.

• Z aktualizacją pod górkę

Pod kątem aktualizacji danych trzeba wspomnieć także o modyfikacji dotyczącej „wartości specjalnych” atrybutów. Według nowych przepisów usunięto stereotyp *voidable* (czyli nieobowiązkowy), a uzupełniane do tej pory „wartości specjalne” dla atrybutu *nilReason* (który pozwala zapisać przyczynę braku wartości dla atrybutu specjalnego) mają być teraz zapisywane w atrybucie „uwagi” wraz ze stosownym

komentarzem. Z perspektywy osób pracujących na co dzień z danymi BDOT10k może być to kolejna duża zmiana, do której należy się przystosować.

Zapisem szczególnie wartym uwagi jest lista atrybutów obligatoryjnych dla każdej z klas w bazie BDOT10k i/lub bazie BDOO. Według specyfikacji pojęciowego modelu bazy atrybuty te nie są obligatoryjne, ale w celu poprawnej aktualizacji należy uwzględnić wymogi rozporządzenia dotyczące tej kwestii. W poprzednio obowiązującym akcie prawnym zapisy dotyczące wymaganych atrybutów były tożsame ze schematem aplikacyjnym, w związku z czym operator nie musiał brać pod uwagę żadnych dodatkowych informacji.

Jako przykład tej modyfikacji można podać klasę BUBD, w której zgodnie ze schematem pewne atrybuty mogą być traktowane jako fakultatywne, jednak zgodnie ze wspomnianymi wymaganiami muszą zostać uzupełnione. Według schematu wspólnego dla BDOT10k oraz BDOO takie atrybuty, jak liczbaKondygnacji czy funkcjaOgolnaBudynku, mogą pozostać nieuzupełnione, jednak dodatkowe zapisy narzucają konieczność ich uzupełnienia. Istotne jest również uwzględnienie, czy wymagania te dotyczą tylko bazy BDOT10k, czy również bazy BDOO. Opisany przykład to tylko jeden z dowodów na to, że uproszczenie struktury danych nie zwalnia podmiotów wykonujących aktualizację BDOT10k z dużego nakładu pracy oraz wnikliwej analizy obowiązującego rozporządzenia.

Uwolnienie danych było krokiem w kierunku zwiększenia ich wykorzystania w codziennej pracy wielu specjalistów. Dużo wskazuje na to, że po dostosowaniu danych do nowego schematu aktualizacja oraz korzystanie z nich będą bardziej przystępne. Z całą pewnością przekonamy się o tym jednak dopiero po rozpoczęciu pracy na „nowych” danych.

Karolina Turlewicz

specjalistka ds. GIS w firmie GIAP na co dzień pracująca z danymi BDOT10k